

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzés**

Az ügy száma: Kfv.VI.38.229/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Kurucz Krisztina a tanács elnöke
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit előadó bíró
Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: felperes1
cím1

A felperes képviselője: Dr. Balázs Júlia ügyvéd
cím2

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
cím3

Az alperes képviselője: Dr. Szász Imola kamarai jogtanácsos

A per tárgya: anyakönyvi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat száma: Szegedi Törvényszék 2021. október 28. napján kelt 8.K.700.973/2021/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Törvényszék 8.K.700.973/2021/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének összegét 50.000 (azaz ötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2020. január 30. napján az alpereshez előterjesztett kérelmében – transzszexualizmusra hivatkozással – az anyakönyvben szereplő születési nemének férfiről nőre, valamint Márk utónevének Hina utónévre történő megváltoztatását kérte. Kérelméhez urológus, klinikai szakpszichológus és pszichiáter által kiállított szakvéleményeket csatolt.

[2] Az alperes 2021. június 29. napján kelt BP/D/114-2/2021. iktatószámú határozatával a kérelmet elutasította. Az Alkotmánybíróság 11/2021. (IV. 7.) számú határozatára hivatkozva rögzítette, hogy az ügyet az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) kérelem benyújtásakor hatályos rendelkezései szerint bírálta el.

[3] Álláspontja szerint az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 429/2017. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) 7. §-ában foglalt támogató egészségügyi szakvélemény funkcióját az EMMI (a továbbiakban: EMMI) által megküldött átirat képezte 2018. május 25-ét megelőzően. A felperes által előterjesztett kérelem időpontjában azonban nem volt olyan hatáskörrel felruházott hatóság, amelynek jogszabályban rögzített feladata lett volna támogató egészségügyi szakvélemény kiállítása, így annak hivatalból történő beszerzéséről intézkedni nem tudott. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 71. § (1) bekezdése alapján szakértő kirendelésének jogi szabályozatlanság okán nem volt helye, a nem változtatásra irányuló kérelem teljesítésére nem volt lehetőség.

A keresetlevél és a védirat

[4] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, másodlagosan a megsemmisítését és új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint kérelmét az alperes egy jogilag nem szabályozott szokásjogon alapuló eljárásra hivatkozással utasította el, mivel az egészségügyi szakvélemények EMMI-vel történő felülvizsgálatának nem volt jogszabályi alapja. Utalt a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.748/2019/12. számú ítéletében foglaltakra, mely megerősítette, hogy a Korm.r. 7. §-a alapján a nem megváltoztatásához soha nem volt szükség az EMMI szakvéleményére.

[5] Az általa becsatolt szakvélemények elfogadhatósága kapcsán hivatkozott az alapvető jogok biztosának AJB-1846/2021. számú jelentésére, továbbá arra, hogy az alperesnek az Ákr. 62. § (1) bekezdése alapján törekednie kell a tényállás tisztázására, szükség esetén igazságügyi szakértő kirendelésével, ahogy arra az Ákr. 71. § (1) bekezdése lehetőséget biztosít.

[6] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, a határozatában foglalt indokok fenntartása mellett. Hangsúlyozta, a felperes kérelmét nem a döntés meghozatalakor

hatályban lévő, hanem a kérelem benyújtásakor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján bírálta el.

[7] Utalt az Ákr. 62. § (4) bekezdésére. Előadta, támogató egészségügyi szakvélemény és az eljárás megindulásának napján hatályos ágazati szabályok hiányában az Ákr. szakértő kirendelésére vonatkozó szabályai nem voltak alkalmazhatók.

A jogerős ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes BP/D/114-2/2021. iktatószámú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Indokolása szerint a felperes kérelmét az At. 2020. május 29. napjától hatályos módosítását megelőzően terjesztette elő, az alperes döntését pedig az At. módosított 69/B. § (1) bekezdés *b)* pont *be)* alpontjára és (3) bekezdésére, az ügyben nem alkalmazható jogszabályi rendelkezésekre alapította.

A felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem

[9] Az alperes felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésre hivatkozással a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és szükség esetén az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Indokolása szerint vitatott határozatát az eljárás megindulásának, azaz 2020. február 4. napján hatályos At., Ákr. és Korm.r. alkalmazásával hozta meg, melyre tekintettel az elsőfokú bíróságnak azt érdemben kellett volna elbírálnia. A határozat téves értelmezése következtében adott bírói iránymutatás sérti az Ákr. 4. §-ában meghatározott hatékonyság elvét, az ítélet arra kötelezi, hogy ugyanazon tényállás mellett ugyanazon jogszabályhelyek alapján folytassa le ismételten az eljárást és hozzon döntést.

[10] A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján kérte az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatását, az alperes keresettel támadott határozatának a megsemmisítését és a hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését. Egyetértett az alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett álláspontjával, miszerint az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában tévesen jelölte meg a kérelmét elutasító határozat meghozatalakor alkalmazott jogszabályi rendelkezéseket.

[11] Álláspontja szerint attól függetlenül, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el, ítéletét tévesen megjelölt jogszabályhelyekre alapozta, döntése a kialakult joggyakorlatnak megfelelő, a hatályon kívül helyezésére nincs szükség, mivel a perben rendelkezésre álló adatokból a megfelelő indokolás levezethető.

[12] A Korm.r. 7. §-án kívül nincs olyan jogszabályhely, mely a nem változtatás kérdését, az arra vonatkozó eljárást rendezné. Utalt a 6/2018. (VI. 27.) AB határozatra, továbbá arra, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes ügyintézéshez fűződő jogból és az Ákr. 2. § (1) bekezdése szerinti rendeltetésszerű joggyakorlás elvéből következően a jogszabályok által lehetővé tett alapvető jog gyakorlása nem hiúsulhat meg csupán a közigazgatási szervek közötti jogértelmezési vitából fakadó rendezetlensége miatt.

Annak ellenére, hogy a vonatkozó jogszabályok nem rendezik a nem- és névváltoztatási eljárásban milyen szakértőt kell kirendelni, az alperes az általános szabályok alkalmazásával eleget tehet a tényállás tisztázási kötelezettségének. Az indokolás ekkénti megváltoztatása alapján szükséges az alperes keresettel támadott határozatát megsemmisíteni és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezni.

[13] Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és új eljárásra kötelezése számára rendkívül méltánytalan lenne, egyrészt a megnövekedett ügyintézési határidő és az esetlegesen általa fizetendő eljárási illeték miatt, továbbá amiatt is, hogy a megalapozott érdemi döntés meghozatalához szükséges adatok a periratban rendelkezésre állnak.

Döntés a befogadról

[14] A Kúria Kfv.VI.38.229/2021/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont és *ad)* alpontjának alkalmazásával befogadta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos, a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme részben alapos.

[16] A Kúria a felülvizsgálati, csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban megjelölt jogszabályértések körében vizsgálta felül. Megállapította, hogy az ügyben eljáró elsőfokú bíróság az alperes határozata jogszerűségének vizsgálata során tévesen alapította döntését a megjelölt jogszabályi rendelkezésekre, melynek következtében a tényállást is részben hiányosan tárta fel, ezért az ítélet érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.

[17] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a Korm.r. 7. §-ának alkalmazhatóságát a 2020. május 29. napját megelőzően előterjesztett kérelmek tekintetében a 11/2021. (IV. 7.) AB határozat egyértelművé tette. Ennek megfelelően az At. 69/B. § (1) bekezdés *b)* pont *be)* alpontja és 69/B. § (3) bekezdése: a születési nem megváltoztatását tiltó rendelkezés a folyamatban lévő ügyekben – a visszaható jogalkalmazás tilalmára tekintettel a 101/A. § (2) bekezdésének megsemmisítésével – nem alkalmazható. Ebből következően a jogszabály-módosítást megelőzően előterjesztett kérelmekre annak benyújtásakor hatályos szabályok az irányadók, így a Korm.r. 7. §-a is alkalmazandó.

[18] Az alperes keresettel támadott határozata 2. oldal második bekezdésében maga is utalt az Alkotmánybíróság 11/2021. (IV. 7.) határozatára, a harmadik bekezdésben azt is rögzítette, hogy a kérelmet a 2019. április 10-én hatályos At., Ákr. és Korm.r. szabályai szerint bírálja el.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen állapította meg, hogy alperes az At. 69/B. § (1) bekezdés *b)* pont *be)* alpontjának és (3) bekezdésének alkalmazásával hozta meg

határozatát, melyre tekintettel a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az eljárás bíróságát új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[20] Az ítélet indokolásának megváltoztatására irányuló csatlakozó felülvizsgálati kérelem a Kp. 118. § (4) bekezdése értelmében nem alapos.

[21] A Kúria Pfv.21.248/2016/5. számú döntésében kifejtett, jelen perre is irányadó gyakorlata szerint, a fél csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel, annak járulékos jellege miatt, csak abban a körben támadhatja a jogerős ítéletet, amelyben azt a felülvizsgálati kérelem is érintette. Az alperes felülvizsgálati kérelmét az elsőfokú bíróság téves jogszabály értelmezésére és alkalmazására alapította, az elsőfokú bíróság az ügy érdemében nem is döntött, így a csatlakozó felülvizsgálati kérelemnek az ügy érdemi kérdéseire vonatkozó része érdemben nem volt vizsgálható.

[22] Az elsőfokú bíróságnak az új eljárásban az alperesi határozat jogszerűségéről érdemben kell döntést hoznia.

A döntés elvi tartalma

[23] *Amennyiben a bíróság döntését téves jogszabályi rendelkezésekre alapítja, a határozat érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.*

Záró rész

[24] A Kúria a felperes felülvizsgálati perköltségét a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdései, valamint a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. Az alperes a Pp. 81. § (1) – (2) bekezdéseiben foglaltak szerinti perköltség felszámítására vonatkozó igényt nem terjesztett elő, melyre tekintettel vonatkozásában a perköltség megállapítását a Kúria mellőzte.

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[26] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2022. április 7.

Dr. Kurucz Krisztina sk. a tanács elnöke

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk. előadó bíró

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

...